

Oppsummering av innspill til TPV Rammeavtale

05.12.2024

Innledning

Statnett sendte den 23. oktober 2024 et forslag til ny rammeavtale mellom Statnett og nettselskapene om tilknytning på særlige vilkår (heretter Rammeavtalen). Forslaget ble sendt til alle nettselskapene, sammen med en invitasjon til å komme med innspill innen 13. november 2024.

Vi har fått innspill fra følgende:

- 12 nettselskap, som også er medlemmer i Fornybar Norges Bransjeråd Nett: Arva, BKK Nett, Elinett, Elvia, Fagne, Glitre Nett, Lede, Linea, Linja, Lnett, Norgesnett og Tensio
- Arva
- Sørnettselskapene: Elmea, Noranett og Vestall
- Barents Nett
- Hydro
- Distriktsenergi

De vurderingene vi har gjort i håndteringen av Rammeavtalen og gjennomgangen av innspillene må ses i lys av at det pr i dag er inngått 5 avtaler om tilknytning på vilkår (TPV) på grunn av begrensninger i transmisjonsnettet, samtidig som vi har mottatt henvendelser fra mer enn 100 slutt kunder som ønsker at Statnett skal tilby tilknytning på vilkår, hvorav ca 40 saker er under utredning. Vi står altså foran en periode med bratt skalering av antall tilknytninger på vilkår på grunn av begrensninger i transmisjonsnettet. Gitt realiteten med at svært mye av kapasiteten i både eksisterende og planlagt transmisjonsnett er reservert, er TPV "den nye normalen" for å håndtere veksten i forbruk og produksjon. For å lykkes med dette trenger vi et standardisert avtaleverk og en standardisert måte å håndtere ulike vilkårstyper på, men samtidig en smidighet i arbeidsformen som gjør at vi raskt kan utvikle nye og forbedre eksisterende løsninger etter hvert som vi får erfaringer og støter på nye utfordringer.

De fleste slutt kundene som får tilknytning på vilkår på grunn av begrensninger i transmisjonsnettet kommer til å være tilknyttet i regionalnettet. Men vi kommer også til å ha betydelige volumer på vilkår hos kunder direkte tilknyttet transmisjonsnettet. Rammeavtalen er ikke relevant for Statnetts direkte kunder, det er derimot malene for Avrop for de enkelte vilkårstypene – her ønsker vi størst mulig grad av standardisering på tvers av kundegruppene.

Før vi går inn på de ulike innspillene, vil vi understreke at det er frivillig å inngå TPV Rammeavtalen, og det er frivillig å inngå Avrop. Det betyr at nettselskaper kan inngå rammeavtale uten å påta seg en forpliktelse til å inngå Avrop eller akseptere alle typer vilkår. En vurdering av risiko må i praksis gjøres for hver enkelt kundesak, og nettselskap som f.eks. ikke ønsker tilknytningsvern kan velge å ikke benytte seg av denne typen Avrop.

Prosess knyttet til utforming av Rammeavtalen

Flere av innspillene viser til arbeidet som har pågått i Fornybar Norge sin arbeidsgruppe om tilknytning på vilkår.

Flere av innspillene understreker viktigheten av TPV som virkemiddel for å kunne tilby tilknytning til nye kunder, og uttrykker ønske om at avtaleverket som er nødvendig for å skalere opp bruken av TPV ved begrensninger i transmisjonsnettet blir ferdigstilt slik at TPV kan tilbys kundene.

De 12 nettselskapene uttrykker at det er viktig for Nettselskapene at de sammen med Statnett blir enige om et avtaleverk som gjør det mulig å tilknytte kunder på vilkår, i lys av langvarige begrensninger i transmisjonsnettet. De 12 nettselskapene mener videre at rammeavtalen og vedleggsmalen (malene for Avrop for de enkelte vilkårstypene, "Vedlegg 1") må sees i sammenheng, og at rammeavtalen bør ha klare bestemmelser om innholdet og struktur i vedleggsmalen allerede nå.

Sørnettselskapene mener det er viktig at man ferdigstiller utgangspunktet for vedlegget med de ulike vilkårstyper samtidig som rammeavtalen blir ferdigstilt, da sistnevnte ikke alene gir mulighet for å inngå tilknytningsavtale med vilkår. Sørnettselskapene foreslår at alle juridiske og økonomiske forhold bør reguleres i rammeavtalen, og så bør vedleggene omhandle de tekniske forholdene. Sørnettselskapene oppfatter at avtalen mellom Statnett og nettselskapet i utgangspunktet er konfidensiell i forhold til andre parter.

Statnett sine kommentarer:

Statnett har vært delvis inkludert i Fornybar Norge sin arbeidsgruppe om tilknytning på vilkår, og har hatt nytte av arbeidet med avtaleverket i denne arbeidsgruppen. Store deler av innholdet i Rammeavtalen er blitt til gjennom arbeidet i arbeidsgruppen. Samtidig har vi konstatert at det ikke har vært mulig å komme fram til enighet mellom Statnett og arbeidsgruppen på en rekke punkter. Vi har derfor valgt å fullføre Rammeavtalen på egen hånd, med en rimelig balanse mellom Statnetts og nettselskapenes synspunkter.

Selv om det er en tett sammenheng mellom Rammeavtalen og mal for vilkårstypene mener vi det er mest hensiktsmessig å håndtere standard Rammeavtale og malene for vilkårstypene som separate dokumenter, som ved behov kan oppdateres hver for seg.

Dersom vi skulle ha ventet med Rammeavtalen til vi hadde en uttømmende mal for Avropene, ville det ha tatt mye lengre tid før vi kommer i gang. Med den fremgangsmåten vi foreslår, kan vi inngå Rammeavtaler med de nettselskapene som ønsker det. Deretter kan vi inngå Avrop etter hvert som vi ferdigstiller de ulike vilkårstypene.

Et annet hensyn er at Rammeavtalen vil kunne stå seg over relativt lang tid, mens innholdet i malene for Avropene vil være mye mer dynamisk etter hvert som vi får erfaringer med både å utforme konkrete vilkår i de enkelte sakene og å etterleve vilkårene i driften.

Vi er enige i at Rammeavtalen bør stille krav til innholdet i Avropene. Men vi mener de kravene som stilles bør være minimumskrav, og ikke begrense mulighetene til å utforme Avropene for hver enkelt vilkårstype på en hensiktsmessig måte.

Vi er langt på vei enige med Sørnettselskapene i deres beskrivelse av den ønskede arbeidsdelingen mellom Rammeavtalen og Avropene. Men vi kan ikke se at det er mulig å gjennomføre dette fullt ut. Både Rammeavtalen og Avropene inneholder juridiske forpliktelser

som kan ha både tekniske og økonomiske konsekvenser. Vi har imidlertid justert teksten i Rammeavtalen punkt 2 som følge av innspill fra Sørnettselskapene.

Både Statnett og de fleste nettselskaper er underlagt offentlighetsloven. Inngåtte avtaler er derfor offentlige, med mindre de inneholder informasjon som er taushetsbelagt. Selve Rammeavtalen inneholder ikke taushetsbelagt informasjon.

Endringsbestemmelse i Rammeavtalen

De 12 nettselskapene mener man bør tilstrebe et bredt driftsmessig samarbeid for å sikre likeverdige løsninger som fungerer for alle nettselskap og Statnett i felleskap. Det er derfor viktig at det foreligger gode prosessbeskrivelser og rutiner rundt endringer av Rammeavtalen og Vedlegg som inkluderer flere nettselskap. De 12 nettselskapene har foreslått en egen bestemmelse i utkast til Rammeavtale punkt 14 som inneholder følgende:

- En rett for partene til å kreve reforhandling av Rammeavtalen og Vedlegg 1 (mal for Avrop)
- Nettselskapet kan kreve koordinering av reforhandlingene med andre nettselskap
- Slik koordinering kan skje ved representant
- Endringer av Avtalen skal være basert på enighet
- Partene skal gjennomgå om avtalen fungerer etter hensikten i løpet av 2027
- Retten til å si opp avtalen er foreslått fjernet

Sørnettselskapene er enige med de 12 nettselskapene i at endringsregimet for Rammeavtalen og vedlegget bør beskrives i Rammeavtalen. Sørnettselskapene foreslår også at vilkårmalene blir standardvilkår, slik at når disse endres, oppdateres også de eksisterende avtalene på samme måte som Fornybar Norges standardvilkår for nettleie og tilknytning for forbrukerkunder. Dette vil gjøre håndtering av en større mengde avtaler enklere, da man slipper å forholde seg til mange ulike varianter av vedlegg.

Statnett sine kommentarer:

Retten til å kreve reforhandling av Rammeavtalen står i Avtalen. Siden dette er en standard-avtale, ligger det i sakens natur at en reforhandling som gjelder avtalens substans vil berøre alle nettselskaper som har inngått eller vurderer å inngå Rammeavtale med Statnett. At flere nettselskaper koordinerer seg imellom ser vi som en fordel. Vi kan imidlertid ikke se at det er behov for å avtalefeste dette. Det samme gjelder retten til å overlate koordineringen av reforhandlingene til en representant. Vi antar at meningen med dette er å legge til rette for at Fornybar Norge kan ha en rolle i slike reforhandlinger. Statnett har ingen innvendinger til at en aktør som Fornybar Norge har en koordinerende rolle, men ser ikke behov for å ta dette inn i Rammeavtalen.

Statnett er ikke enig i at Rammeavtalen skal være uoppsigelig, slik som foreslått. Som nevnt ovenfor har det vist seg svært vanskelig å bli enige om en Rammeavtale med nettselskapene som har deltatt i Fornybar Norge sin arbeidsgruppe. I tillegg er det en rekke nettselskaper som ikke har deltatt i arbeidsgruppen, samlet er det ca 40 nettselskaper som er tilknyttet transmisijsnettene. Vi tror ikke det er mulig å legge opp til at Rammeavtalen bare kan endres ved enighet mellom Statnett og alle nettselskapene. Statnett må derfor ha mulighet til å si opp Avtalen og tilby en revidert avtale til nettselskapene.

Statnett vil legge opp til samarbeid med nettselskapene i forbindelse med en slik revisjon. I forkant av en revisjon, vil det være naturlig å diskutere behovene sammen med en

arbeidsgruppe, som gjerne kan koordineres gjennom Fornybar Norge. Deretter vil Statnett sende et forslag til revidert Rammeavtale til nettselskapene for innspill. På bakgrunn av innspillene vil Statnett ferdigstille revidert standard Rammeavtale. Det er godt mulig at en slik revisjon vil gjennomføres i løpet av 2027, men vi ser det ikke som hensiktsmessig å binde oss til en slik tidsfrist.

Statnett ønsker også en god prosess for revisjon av mal for Avropene. Dette vil vi komme tilbake til.

Erstatningsansvar

De 12 nettselskapene viser til forhandlingene som har pågått med Statnett. De mener det har blitt inngått et kompromiss i forhandlingene hvor Nettselskapene aksepterte gjensidig uaktsomhetsansvar og en noe høyere risiko for utfall og dermed KILE ved f.eks. et vilkår om utsatt gjeninnkobling. De mener videre at Statnett på sin side aksepterte et objektivt ansvar for eventuelt feil og risiko ved installering av tilknytningsvern. Det er enighet om at tilknytningsvern i størst mulig grad håndteres på samme vis som ved systemvern også med tanke på ansvarsforhold, men at siden ikke alle nettselskap har like god kompetanse, og siden det er små marginer på vern, så må dette ansvarsgrunnlaget gjøres til et objektivt ansvar.

Videre foreslår de 12 nettselskapene at følgende tas inn i erstatningsbestemmelsen:

- Tidligere først ledd må tas inn igjen: Hver av partene er ansvarlig for skader og tap i eget nett/nettanlegg som ikke er forårsaket av forhold nevnt i denne bestemmelsen. Selvsagt, men viktig, utgangspunkt som bør fremgå i avtalen.
- Følgende bestemmelse må tas inn igjen: Nettselskapet er ikke ansvarlig for oppgaver utført av eller tillagt tilknyttende nettselskap i forbindelse med Vilkårene. Ment til å klargjøre forholdet mellom nettselskap og ev. underliggende, tilknyttende nettselskap

Barents Nett: Avtalen introduserer juridiske begreper som forsett og grov uaktsomhet. Det representerer en subjektivitet og risiko for nødvendig, rettslig prøving. Når vil et nettselskap f.eks. uomtvistelig kunne sies å ha vært i god tro? Vil man som for f.eks. systemvern foreta test og prøving av tilknytningsvernets funksjonalitet før iverksettelse og på den måten unngå påstander om forsett eller uaktsomhet?

Statnett sine kommentarer:

Utforming av bestemmelsen om erstatningsansvar har vært blant de vanskeligste å bli enige om. Dette skyldes at Statnett og nettselskapene i arbeidsgruppen har grunnleggende forskjellig syn på hvilken rolle vi har i TPV-avtaler. Nettselskapene synes å mene at siden begrensningen ligger i transmisjonsnett, så yter nettselskapene en tjeneste til Statnett ved å inngå avtaler om tilknytning på vilkår og påta seg oppgaver knyttet til disse tilknytningene. Det er derfor naturlig at Statnett bærer en mye større andel av risikoen for feil enn nettselskapene. Dette gjelder både skade på anlegg og KILE-risiko.

Statnett på sin side mener at tjenesten ytes til nettkundene som får tilknytning på vilkår, og at de alminnelige prinsippene for arbeids- og ansvarsdeling mellom de ulike nettnivåene bør følges. Statnett mener derfor at de alminnelige reglene for erstatningsansvar bør gjelde også her. Det innebærer at erstatning bare kan kreves av en part som har opptrådt uaktsomt.

Samtidig anerkjenner vi at mange av nettselskapene oppfatter tilknytning på vilkår som risikofylt. For å komme nettselskapene i møte har Statnett påtatt seg en betydelig større andel av risikoen

ved å inngå avtaler om tilknytning på vilkår. Etter en vurdering av innspillene har vi i tillegg strøket ansvarsbegrensningen på 0,2% av Statnett sin inntektsramme, og presisert at Statnett sitt ansvar for feil og mangler ved spesifisering og testing av tilknytningsvern er objektivt.

Statnett kan imidlertid ikke påta seg et objektivt ansvar for nettselskapenes installasjon og drift av nettselskapenes egne komponenter i tilknytningsvernet. For systemvern er det ikke et slikt objektivt ansvar.

Statnett er ikke enige i at vi har påtatt oss et større ansvar i forhandlingene med nettselskapene enn det som fremgår av Rammeavtalen.

Ellers ønsker de 12 nettselskapene å ta inn igjen følgende tekst: Hver av partene er ansvarlig for skader og tap i eget nett/nettanlegg som ikke er forårsaket av forhold nevnt i denne bestemmelsen. Statnett forstår intensjonen, men teksten er unødvendig og tatt på ordet blir den også direkte feil. For eksempel dersom en skade er forårsaket av en tredjepart, må eier selvsagt kunne kreve erstatning fra denne tredjeparten.

Som følge av innspillet har vi tatt inn i Rammeavtalen at Nettselskapet ikke er ansvarlig for oppgaver utført av eller tillagt tilknyttende nettselskap.

Innhold i Avropene

De 12 nettselskapene mener at Avropene bør inneholde følgende punkter som nå er tatt ut av punkt 2 i utkastet:

- Referanse til Statnetts driftsmessig forsvarlig-vurdering
- Partenes ansvar, plikter og rettigheter
- Vilkårsvolum oppgitt i tilsynelatende effekt (MVA)
- Tekst som skal føres inn i TPV avtalen mellom Nettselskapet (eller dets underliggende nettselskap) og uttakskunde.

Disse punktene må tas inn igjen i rammeavtalen.

Innspill fra Sørnettselskapene

Det er svært viktig for alle involverte at grunnlaget for vilkårene er klart definert, og at Statnetts Driftsmessig Forsvarlig-vurdering beskrives i vedlegget.

Det er svært viktig for Sørnettselskapene at det spesifiseres i et eget punkt i vedlegget for hver enkelt vilkårstype hvilken tekst som skal videreformidles i avtalen nettselskapet skal ha mot kundene.

Vedlegget bør inneholde kontaktinformasjon til kunde med e-post og telefonnummer som skal benyttes ved varsling om utkobling.

Det er en forutsetning for at Sørnettselskapene skal inngå avtaler med tilknytning på vilkår, at vilkår F, vilkår om preventiv utkobling ved forhøyet risiko for avbrudd anstrengte driftssituasjoner, blir tilgjengelig for disse avtalene.

Statnett sine kommentarer:

Vi er enige i at nettselskapene skal ha tilgang på informasjon om Statnetts driftsmessig forsvarlig-vurderinger, og vil finne en løsning for dette. Vi mener at å inkludere arkivreferanser pr. i dag ikke er en hensiktsmessig måte å oppnå dette.

Partenes ansvar, plikter og rettigheter som gjelder likt for alle tilknytninger, ønsker vi størst mulig grad skal være regulert gjennom Rammeavtalen. Vi ser likevel at det vil være behov for å ha en beskrivelse av det som er spesielt for de enkelte vilkårstypene (og kanskje også for enkelte konkrete tilknytninger) som del av Avropet.

Vilkårsvolum oppgitt i tilsynelatende effekt (MVA) ser vi ikke behov for å regulere i Avropene. Overordnet håndterer Statnett i dag reaktiv effekt gjennom funksjonskrav for store kunder og gjennom tariff. Statnetts tilknytningsprosess tar derfor bare for seg aktiv effekt (MW). Dette er naturligvis ikke til hinder for at underliggende nettselskap kan regulere kundens reaktive effekt gjennom grenser i deres tilknytningsavtale.

Avropene må være tydelige på hvilket innhold som skal videreføres til nettavtalen med kunden. Vi ønsker å løse dette ved å angi hvilke avsnitt i Avropet som skal videreføres.

Vi mener det ikke er hensiktsmessig å inkludere kontaktinformasjon til kunde (e-post og telefonnummer) i Avropene. Dette er informasjon som vil endres over tid og må holdes oppdatert, og da er et signert Avrop ikke riktig sted å ha denne informasjonen på. Utdatert kontaktinformasjon vil være en uheldig feilkilde.

Vi ønsker å samarbeide med Sørnettselskapene om å utvikle vilkår som fungerer for tilknytninger i Sørnettet, ref deres forslag om ny vilkårstype F, vilkår om preventiv utkobling ved forhøyet risiko for avbrudd anstrengte driftssituasjoner.

Tilknytningsvern

Barents Nett stiller spørsmål ved om Statnett skal eie tilknytningsvernet fullt ut, på lik linje med f.eks. etablerte systemvern.

Statnett sine kommentarer:

Systemvern etableres som følge av et vedtak fra systemansvarlig. Systemansvarlig selv eier ingen anlegg, men pålegger konsesjonærer å etablere og drifte en systemvernløsning. Systemansvarlig kan ikke pålegge en konsesjonær å gå inn og bygge i en annen konsesjonærs anlegg. I praksis betyr dette at det er konsesjonær som eier stasjonene de enkelte komponentene skal plasseres i som mottar vedtaket fra systemansvarlig og får ansvar for å eie og drifte systemvernkomponentene i disse stasjonene. Avhengig av systemvernets utforming kan det bety at hele vernet etableres i regionalnett og driftes og eies av regionalnettseier, at vernet helt og holdent etableres i transmisjonsnett, eller det kan være et delt eierskap mellom Statnett og underliggende nettselskap. I tilfellene med delt eierskap skal det tydelig defineres eierskille i et IKT-skap/grensesnittskap. Typisk tar Statnett et utvidet ansvar for samband og etablerer kommunikasjon mellom stasjoner, også i regionalnettet. I retningslinjer for fos § 21 beskrives ansvaret for de ulike komponentene i systemvernet som:

"Systemansvarlig legger til grunn at det er konsesjonærene som eier systemvern med tilhørende kommunikasjonsløsning og er ansvarlig for at anleggenes funksjonalitet opprettholdes inntil systemansvarlig fatter vedtak om å avvikle systemvernet."

For flaskehalser i transmisjonsnett og kunder i regional-/distribusjonsnett som disse avtalene skal omhandle vil det typisk være et delt eierskap. Statnett eier alle vern, reléer og logikk, samt samband som fører utkoblingssignalet til eierskifteskap i stasjonen i underliggende nett der utkoblingen skal skje. Underliggende nettselskap eier løsning for mottak og kvittering av utkoblingssignal, samband mellom eierskifteskap og effektbryter, samt effektbryter.

Denne ansvarsdelingen ble også kommunisert til arbeidsgruppen i notat som ble oversendt før arbeidsgruppemøte 12.08.24.

Legge til rette for digitalisering

Sørnettselskapene trekker i sitt innspill fram behovet for at det utvikles gode digitale løsninger for å håndtere det forventede store omfanget av avtaler om tilknytning på vilkår, at arbeidet med å digitalisere dette må starte så snart som mulig, og at malene for Avropene må kunne tilpasses til en digital versjon.

Barents Nett fremhever at prosesser rundt TPV kan søkes innarbeidet i ElBits portalløsninger for tilknytninger. De anbefaler standardiserte vilkår og grunnleggende felles tilnærminger på tvers av nettområder/-eiere.

Statnett er enige i innspillene om at det trengs gode digitale løsninger som gjør det mulig å dele informasjon relevant for vilkårstilknytninger på tvers av nettselskapene. Vi har derfor vært med på å ta initiativ til det pågående utviklingsarbeidet i ElBits for å realisere dette. Vi legger vekt på å utforme malene for Avrop slik at de blir et godt utgangspunkt for digitalisering.

Anleggsbidrag og annen dekning av nettselskapenes kostnader

Barents Nett: Ved tilknytningsforespørsler er netteiere i dag forpliktet til å gi et «grovt kostnadsestimat» i en tidlig forespørselsfase. Hensikten er at kunden, basert på en slik indikasjon, skal kunne ta en tidlig og uforpliktende vurdering av hvorvidt tilknytningen uansett fremstår som uaktuell. I utkast til rammeavtale pkt 4 fremgår det at alle kostnader til utredninger og vurderinger skal dekkes av kunden i tråd med gjeldende bestemmelser. Innebærer dette at kunden kan påregne en kostnadsfri, tidlig utredning og vurdering?

Hydro: Det er uklart hvordan anleggsbidrag blir håndtert for TPV-kunder, noe som bør klargjøres. TPV-kunder som inngår TPV-avtaler på permanent basis i områder hvor nettet av andre grunner blir forsterket, kan oppleve at grunnlaget for vilkårene for utkopling forsvinner etter oppgraderingen av nettet. Et spørsmål er om det er tilfeller hvor TPV-avtaler kan inngås og utnyttes for å unngå å måtte betale et anleggsbidrag senere. Hydro foreslår på denne bakgrunn en regulering i TPV-avtalen av hvordan anleggsbidrag blir håndtert for TPV-kunder.

Statnett sine kommentarer:

Anleggsbidrag er regulert gjennom kontrollforskriften. I Rammeavtalen henvises det bare til at reglene om anleggsbidrag også gjelder for kostnader ved tilknytning på vilkår.

Dersom en tilknytning ikke er driftsmessig forsvarlig, gjør Statnett en overordnet vurdering av om tilknytning på vilkår kan være aktuelt. Denne vurderingen er kostnadsfri for kunden. Dersom kunden ønsker å få et konkret tilbud om TPV må det gjøres en nærmere utredning av vilkårene. Denne utredningen skal kunden betale for etter kontrollforskriften § 17-5. Statnett jobber med å etablere rutiner for å ta betalt for vilkårsutredninger.

Statnett er enig med Hydro i at det kan være en utfordring at kunder med varig tilknytning på vilkår kan dra nytte av investeringer i nettet som man ikke er med å betale anleggsbidrag for. Betaling av anleggsbidrag må imidlertid følge det til enhver tid gjeldende regelverket, og vi kan ikke pålegge en kunde å betale anleggsbidrag i disse tilfellene. Etter omstendighetene vil vilkårene bestå, og øvrige kunder som betaler anleggsbidrag vil kunne få tilknytning på ordinære

vilkår. Etter hvert som nettet fylles opp med kunder på ordinære vilkår, vil det kunne bli aktuelt å koble vilkårskunden ut ved behov.

Diverse

De 12 nettselskapene har foreslått å inkludere terror, ekstremvær og brann i bestemmelsen om force majeure.

Statnett har endret avtalen i tråd med forslaget.

De 12 nettselskapene ønsker å ta inn i Avtalen et prinsipp om at Statnett skal være ansvarlig for hvordan vilkårene praktiseres overfor uttakskunden. I et tidligere utkast punkt 4 var det tatt inn en slik tekst.

Statnett er ikke enige i prinsippet. Hver av Partene må ta ansvar for sine egne forpliktelser. Det følger av Rammeavtalen at Statnett har et større ansvar enn nettselskapene, men ikke hele ansvaret.

De 12 nettselskapene påpeker at muligheten for permanente vilkår er strøket fra punkt 6, og mener at denne teksten bør tas inn igjen.

Statnett viser til at varigheten av vilkårene skal fremgå av Avropet og at det derfor ikke er nødvendig å ha med punktet i selve Rammeavtalen. Siden nettselskapene ønsker å ha det med tar vi det inn igjen.

De 12 nettselskapene mener at informasjon fra Statnett som er relevant for aktuelle Avrop må gå til både Nettselskapet og tilknyttende nettselskap dersom det er et annet enn Nettselskapet.

Statnett: Vi har endret Rammeavtalen i tråd med innspillet.

De 12 nettselskapene: Heving av avtalen i punkt 10 siste avsnitt er endret fra "vurdere" til en plikt til å frakoble kunden. Nettselskapene mener det er uklokt å lage en lite fleksibel regel, og det kan være gode grunner til å fortsette tilknytningsavtalen med kunden

Statnett sine kommentarer: I forslaget fra nettselskapene ligger plikten til å "vurdere" på tilknyttende nettselskap. Endringen vi har gjort er ikke for å fjerne en eventuell vurdering eller å innføre en automatikk i at tilknytningsavtalen med kunden heves ved vesentlig mislighold. Vi ønsker å sikre at Statnett, som skadelidende part ved mislighold, har en mulighet til å kreve at avtalen med kunden heves. For å tydeliggjøre dette endrer vi bestemmelsen til at Statnett kan kreve heving.

Sørnettselskapene foreslår at det opprettes en faggruppe for TPV bestående av ressurspersoner fra Statnett og regionalnettselskapene som raskt kan behandle innspill til malene for Avropene, og også være oppdragsgiver for Elbits ved en alternativ digitalisering av prosessen. En slik gruppe kan for eksempel bestå av 5 personer med representanter fra Statnett, større regionalnettselskap og lite/mellomstort selskap.

Statnett sine kommentarer: Dette er et interessant forslag, som vi ønsker å diskutere nærmere.

Hydro stiller spørsmål til det juridiske mandatet for bruk av tilknytningsvern, om RME skal forhåndsgodkjenne avtalen og om avtalen skal være identisk for produksjon og forbruk. Videre stiller Hydro spørsmål til hvordan Statnett vil prioritere ulike TPV-kunder ved begrensninger i nettet og hva kriteriet for prioritering vil være. Hydro foreslår på denne bakgrunn en regulering i TPV-avtalen med klare kriterier for prioritering av ulike TPV-kunder dersom det oppstår en

situasjon som begrenser kapasiteten i nettet og som medfører behov for å begrense uttak eller produksjon hos TPV-kunder.

Statnett sine kommentarer: Det juridiske grunnlaget for at Statnett kan stille krav om tilknytningsvern vil være Avtalen pluss det aktuelle Avropet.

RME skal ikke forhåndsgodkjenne Avtalen. RME sin myndighet til å godkjenne eller fastsette vilkår for tilknytning gjelder ikke avtaler mellom to nettselskaper.

Avtalen vil være identisk for forbruk og produksjon, men Avropene kan være forskjellige.

Vi anerkjenner problemstillingen knyttet til rekkefølge for gjeninnkobling. Vi forventer at det vil oppstå situasjoner der Statnett må gjøre valg med tanke på prioritering mellom TPV-kunder. Som utgangspunkt tenker vi at dette er et tema som bør reguleres på en annen måte enn gjennom Rammeavtalen, og vi er uansett ikke klare for å beskrive løsningen nå.

Hydro viser til at vanlig forbruk (opptil 5 MW/20 GWh) og produksjon under 5 MW ikke trenger avklaring med Statnett om kapasitet i transmisjonsnettet. Hydro foreslår at TPV-avtalen avklarer forholdet til slike prosjekter, og antar at slike prosjekter ikke trenger avklaring med Statnett som netteier og dermed ikke omfattes av TPV-avtalen.

Statnett sine kommentarer: Forbruk og produksjon som ikke trenger avklaring med Statnett om kapasitet i transmisjonsnettet er pr definisjon driftsmessig forsvarlig å tilknytte transmisjonsnettet på ordinære vilkår. Vi gjør oppmerksom på at i noen få stasjoner er grensen satt lavere enn 5 MW.